



A kicsik is edzésben vannak. (Fotó: Karnok Csaba)

Táborban a törpikék

Tóth Istvánné óvónővel, a tábor vezetőjével még az első héten beszélgettünk a Mesebirodalom életéről.

– Elsősorban nagyóvodásoknak és kisiskolásoknak szerveződött ez a tábor. Nagyon nagy az érdeklődés. Eredetileg 22 főre terveztük, de már 29-en vannak, és még mindig szeretnének jönni a gyerekek. Ugye, ilyenkor az óvodákban takarítási szünet, az iskolákban meg vakáció van. Hogy azok a gyerekek se legyenek egyedül otthon, akikre nem tud a nagy vigyázni, és a szülők is nyugodtan dolgozhassanak, azért is van ez a tábor.

Milyen programok várják a kicsiket?

– Megpróbálunk a gyerekeknek olyan programokat összeállítani, amikre évközben, a szülőkkel általában nincs lehetőségük. Változatosan szervezzük, minden nap máshova, egy helyre kétszer nem megyünk. Hagyomány a hajókirándulás, a Somogyi Könyvtár meglátogatása, a városnéző sétabuszozás. Délelőttönként mindig valamilyen kézműves foglalkozás van. A gyerekek

Immár harmadik éve Mesebirodalom lakói lehetnek-lehetnek – háromszor egy hétre – azok az 5-7 éves kislányok és kisfiúk, akik a szüniidőben „beneveztek” a Szászország Gyermekház Törpös táborába. Az apróságok óvónők segítségével kereshetnek kalandokat, mindennap más-más mesével találkozhatnak, és Mesebirodalom játékvára is rendre sok-sok meglepetést tartogat számukra.

nagyon élvezik, tele vannak ötletekkel. Ma például hurkapálcából és fonalból pókháló szőttünk. Ügyességet fejlesztő és szabályjátékokkal vezetjük le az egy helyben üléstől felszaporodó energiájukat. Sokat mesélünk, s megyünk moziba is.

Naponta hány óráat vannak itt a gyerekek?

– Reggel nyolctól délután fél ötig, több, mint nyolcat. A gyülekező után közösen készíjtjük el a tízórait. Evés után kezdődnek a programok. Ha az idő engedi, akkor kint, a szabadban is játszunk.

Nem nehéz megismerni ilyen rövid idő alatt, és összefogni, lefoglalni a más-más helyről jött apróságokat?

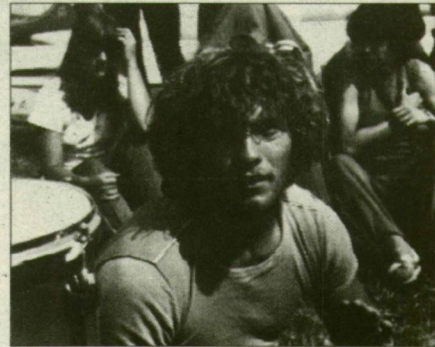
– Eleinte azok a főiskolások, egyetemisták vezették a táborokat, akik ehhez kedvet éreztek, de nem tudták igazán összefogni a gyerekeket, ezért ettől az évtől óvónőket kerestek a feladatra. Mi azért már edzésben vagyunk. Nálunk a kulcsszó a játék, mindent csak játékosan lehet velük csinálni. Katonásan, utasítgatással nem lehet semmit elérni. Mindenhez kell egy kis körítés, mindennek van koreográfiája, s az ő fantáziájuk is határtalan. A felismerésükben, megismerésükben segítségünkre van a gyerekek nyakában lógó kis táblácska, aminek az elején maguk színezték, a hátulján pedig szerepel a nevük, lakcímük és a szülők telefonszáma.

Amíg mi beszélgettünk, a másik terem a „törpök” énekétől volt hangos. Az apróságok a néptánc foglalkozás előtt, Szöllősy Ágnes óvónő irányításával, énekel, játékkal szórakoztak.

B. Zs.

Petrovics Kálmánt, az éremgyűjtő kajakost, a többszörös világbajnokot a sportszerető olvasónak nemigen kell bemutatnunk. Sportpályafutását, eredményeit nyomom követhettük, de hogy milyen lehetett a hajdani élsportoló kamaszkora, arról eddig csak keveset hallottunk.

Petrovicsnak ma sincs köze a fizikához Morzsák egy „kajakkirály” diákeletéből



Egykor a zenészekhez hasonlított...



Manapság első a munka és a család. (Fotó: Karnok Csaba)

– Tízennégy éves koromban, szülőhelyemen, Nagymaroson kezdtem el kajakozni, és azzal a lendülettel felvételiztem a középiskolába, a váci Sztáron Sándor Gimnáziumba, fizika tagozatra. Ez azért is fontos, mert azóta a fizikához az égvilágon semmi közöm. Valahol az igazán komoly kajakozás és a gimnázium köztudik egymáshoz. A 25-30 kilométerre lévő Vácra jártam gimibe, vonatoztam mindennap oda-vissza, a kajakozást viszont Nagymaroson folytattam. A második évben már magyar bajnok lettem, utána szép lassan válogatot. Az iskolában egyébként nem igazán tudták, hogy sportolok, csak valamikor harmadikban derült ez ki, amikor valamilyen nagy nemzetközi ifjúsági versenyről jöttünk haza, és az újságok is írtak róla. A tanárok zöme tényleg nem tudta, hogy kajakozom, de attól kezdve egy kicsit más volt a megítélés, egy kicsit kellemesebben álltak hozzám, egy kis sé engedékenyebbek lettek. Megértették, miért nem tanulok teljes lendülettel.

Az átjárás, az edzések hagytak időt a tanulásra, más elfoglaltságra?

– A sok kiesést leginkább az átjárás jelentette. Félóra vonatkozás, meg amíg odagyalogoltam meg vissza, a várakozások. Úgyhogy a gimnáziumban külön délutáni foglalkozásokon nem igazán tudtam részt venni, hanem ahogy vége volt az óráknak, rohantam haza, edzésre. Ez azért nem jelenti azt, hogy nem vettem ki a részem az iskolai élet sűrűjéből.

Tablófotó után kutatva, a képeket válogatva, zenekari fotók is előkerültek. Ezek is abban az időben készültek?

– Ez abszolút gimnázium. A zenész múltam ugyanis két összetevőből áll. Az egyik az, hogy általános iskola harmadik és hatodik osztálya között hegedültem. Ennek úgy szakadt vége, (véletlenül, vagy inkább szántsándékkal), hogy a nagymarosi lejtős utcák télen klassz szánkózóhelyek

voltak; nekem nem volt szánkóm, viszont akadt egy kellemes kis hegedűtököm, ami nagyon megfelelt a célnak. Mire hazaértem, erősen zörgött a tok, tartalma, mint később kiderült, a lelke eltört, a húrok lepatantak, meg ilyesmi. A lényeg, hogy nem lehetett játszani rajta többé, nagy megkönnyebbülésemre egyébként. A történet ott folytatódott, hogy negyedikben a szalagavató előtt három héttel titokban nagy produkcióra készülünk négyen az osztályból. A zenekarban két gitáros, egy dobos már volt, és én lettem a basszusgitáros, mivel négy húrja van, mint a hegedűnek. A hegedűs múltam, és a csapatba való tartozásom miatt rám osztották a szerepet és a feladatot, hogy három héten belül tanuljak meg basszusgitározni. Megtanultam rajta négy szómat. Ezt a négy szót kétszer egymás után előadtuk, az már, ugye, nyolc szám. Mondanom sem kell, óriási volt a sikerünk, amit az öltözetünk is garantált, hiszen a következőképp néztek ki: gumicsizma, jégeráll, póló, frakk és cilinder. A négy számom azóta is tudom.

Bővült azóta a repertoár?

– A zenélés folytatódott a katonaság alatt. És miután Szegedre kerültem, itt is folytatódott a zenélés Ürmösi La-

cival, a Hevesi testvérekkel, az akkori Névtelen Nulla elődjével, aztán Szaniszló Jánossal egy-két jazzimprovizáció erejéig, úgyhogy benne voltam egy kicsit a zenei életben is. Két év múlva komoly választást elé is kerültem emiatt, hogy kajakozni fogok vagy zenélni, mert a kettő együtt már nem ment. Volt olyan, hogy koncert, utána még egy kis gyöngye éjszakai program, reggel hattól úszóedzés, iskola, utána megint edzés, este megint koncert. Nem ment. Ez akkor egy óriási kérdés volt. Úgy döntöttem, hogy inkább a kajakozást folytatom, és azt hiszem, hogy jól döntöttem. Azért még ma is van egy Memphis nevű csapat, amellyel egy évben kétszer összejövünk, és egy kis örömet jelent produkálunk.

Annak idején miért pont Szegedet választottad?

– A gim után, 80-ban a Juhász Gyula tanárképzőre jelentkeztem földrajz-teszt szakra. Választásomkor az elsődleges szempont az volt, hogy itt nyugodtabban, jobban fogok tudni kajakozni. Édesanyom tanárnő, úgyhogy a pedagógusi pálya sem állt messze tőlem, illetve a családtól, mert akkor azt még nem tudhattam, én hogy állok vele, és az az igazság, hogy még igazából

ma se tudom, mert azóta sem tanítottam.

Kilencvenkétben abbahagytad az aktív versenyzést. Nem hiányzik a víz?

– Eltöltöttem a sportban húsz évet úgy, hogy gyakorlatilag egyetlen nyaram sem volt. Lehet, hogy ez önzően hangzik, de most már nem csak az én szempontom kell figyelembe venni, hiszen a másik tíz évben, mióta családom van, nekik ugyanúgy nem volt nyaruk, illetve közösen nem volt. Ez csak egy szempont, de elég jelentős, és ha tovább edzősködöm, az ugyanígy folytatódott volna. Tehát nyáron edzések, edzőtáborok, versenyek, család semmi. A másik komoly szempont az volt, hogy azokat a felnőtt versenyzőket kellett volna átvennem, akikkel együtt versenyeztem. Úgy éreztem, azokkal, akikkel igen komoly baráti kapcsolatban voltunk, edzői szemmel és fejlel irányítani rettenetesen nehéz. Úgy gondoltam, hogy lehetetlen. Csábító gondolat viszont egy Petrovics-féle kajaksuli létrehozása, ám ebből nem lehet megélni, családot fenntartani. Viszont ha az ember belevág, akkor teljes vállszélességgel csak ezt szabad csinálnia.

Bodó Zsuzsa

Műhelytitkok

„A tüchtig vénkisasszony kivetkőzik magából”

Szerepről szerepre elemeire bontja a személyiségét, hogy azután ismét összerakja valamilyen más formámmá. Nem belebújik a szerepbe, hanem átlényegül. Egy másik személyiség-lehetőséget kelt életre magában. Megdöbbentően szemérmetlenül mutatja meg az emberi lélek bizonytalanságát, úgy érezzük, saját intimitásait, legtitkosabb indulatait és ösztöneit tárja elénk. Nyugtalanító személyiség, akivel félünk azonosulni, mert segítségével önmagunkra ismerünk. Nem a színesnő látjuk, aki a Csirkefej Vénasszonyát játssza, hanem a Vénasszonyt és a színpadon. Hőgye Zsuzsanna ismét parádés szerepre készül, szombaton este a Nyári Szünet Színház keretében a Kamaraszínházban mutatják be Peter Shaffer Black comedy című fergeteges vígjátékát, amelyben Miss Furnival játssza.



Hőgye Zsuzsanna. (Fotó: Nagy László)

ahogyan az újságíróknak olvasnia kell ahhoz, hogy írjon, a színészek élén kell egy kicsit, hogy embereket tudjon a színpadon megmutatni.

A Black comedyben remek feladatot kapott...

– Nem először találkozom ezzel a darabbal, 31 évesen Zsámbéki Gábor rendezésében Cleát játszottam egy régi kaposvári előadásban. Szabó Illdikó alakította a mostani szerepemet, Miss Furnival. Emlekszem, nagyon jól csinálta, így most van bennem egy kis görcs. Ez egyébként egy fantasztikus jó szerep! Miss Furnival az angol középosztály jeles képviselője, egy tüchtig vénkisasszony, aki a darab végére botrányosan leissza magát, és teljesen leomlik róla az angol viselkedési forma. Izgalmas szerep, mert lehet-

A naivától az öregasszonyig mindenféle szerepkörben behizonyította már tehetségét. Sokan emlékeznek az Adáshiba Vandájára, Schwajda Himnuszának Arankájára, a Liliom Muskátnéjára, az Acélmagnóliák Valéry Boudreaux-jára vagy épp Máli nénire.

tőseget ad a színészeknek, hogy teljesen kivetkőzzék magából. Az is izgalmas dolog, hogy a szereplők úgy viselkednek, mintha sötét lenne, és nem látnák egymást. Nagyon őszinte és mulatságos vígjátéki helyzet: mindenki összetéveszt mindenkit valaki mással. Az egyik próba után megjegyezte valaki: legközelebb már vízalatti színházat kellene csinálni...

Mindjárt itt a következő évad, milyen feladatai lesznek?

– A Bernarda Alba házában játszom, és Iglódi István Shakespeare-rendezésében kaptam szerepet. Dramatizálták számomra Márai Sándor Judit című könyvét, amit szeretnék majd – ha még marad erőm – a Jászai Mari-előadásomhoz hasonlóan megcsinálni. Márait borzasztóan szer-

tem, nagyon izgat az a korszak, amit ő megélt. Roppant bölcs embernek tartom, számomra ő a magyar Thomas Mann.

Georg Bamberger szerepét férje, Csikos Gábor, a budapesti Nemzeti Színház tagja alakítja. Milyen előadásokban játszottak együtt Szegeden?

– Még a pályánk elején fiatal színésznőként egy remek szegedi Rozsdametető-előadásban férjem anyját játszottam. Együtt csináltuk Szegeden a Csongor és Tündét is, és a Tévedések vígjátékában a szerelmes párt. Ebben a komédiában ugyan nem találkozunk a színpadon, de mégis megnyugtató, hogy együtt dolgozhatunk.

Az utóbbi időben szinte észrevétlenül mentek el a prózai társulattól meghatározó művészek. Számomra úgy tűnik, mintha nem sikerült volna mindegyiküket pótolni...

– A színház bajait szeretném palástolni, mert az nem a közönségre tartozik, a közönségnek csak a szép és jó eredménnyel szabadna találkoznia. Szinte teljes szerepkörök hiányoznak, de ez nem mindig jelent megoldhatatlan problémát, mert sokszor a rendezői koncepció fontosabb. Nagyon remélem, hogy jövőre a társulat építésén komolyan gondolkodik a színház vezetése, és megoldja ezt a problémát. A Black comedy kifejezetten színészdarab, és úgy is osztották ki, hogy a színészek lubicoljanak benne.

Hollósi Zsolt

Jó játék a szorobán!

A gyerekek szemmel láthatóan nagyon élvezik az első látásra kissé furcsa szerkezettel való találkozást. A golyók tologatása megkönnyíti a számolást, és lehetővé teszi a számok, műveletek szemléletes, tárgyi megjelenítését, hiszen a számokat láthatóvá tudjuk tenni a szorobánon, mert minden számnak van egy és csak egy képe a táblán, melyet a golyók állásából tudunk leolvasni. A szorobán nagyban segíti a fejleszést is, hiszen az egységes ujjmozdulatok elraktározódnak az agyban, és onnan tetszés szerint bármikor előhívhatók.

Japánban a szorobán körül ugyanolyan kultusz alakult ki, mint a küzdősportok vagy az ikebana körül. Ez a kis eszköz a mai napig, a számítógépek világában is, megőrizte szerepét az üzleti életben és a háztartásokban. A szorobán művészetét iskolákban tanítják, és szigorú vizsgák keretében lehet képzettséget szerezni. Hazájában versenyeket is rendeznek, ahol a legügyesebbek mérik össze tudásukat; köztük akadnak olyanok is, akik bizonyos határig (5-7 jegyű számokig) gyorsabban számolnak, mint a számológép, és ami még lényeges, kevesebb hibával.

Ma már nálunk is néhány iskolában szorobánra egészítik ki a matematikaoktatást, és az Odessai Könyvtárhoz ha-



Megy ez, mint a japánoknak. (Fotó: Schmidt Andrea)

Gubina Imréné, könyvtáros maga is pár éve tanulta Paksy Sándor budapesti matematikatanártól (aki könyvet is írt a szorobánról) e különös játék használatát. Nem véletlen hát, hogy épp Paksy „alapszám” használják a foglalkozásokon is.

sonló tanfolyamokon ismerkedhetnek az érdeklődők a számolás japán művészetével. Az újszegedi könyvtárban összegyűlt gyerekek közül sokan már ismerték a számoló táblát, de akadt köztük, aki csak most barátkozott vele.

Norbert és Lacika, akik a közelben laknak, szorgalmas látogatói a tanfolyamnak, és már rutinosan tologatják a szá-

molótábla golyóit, versenyeken is indultak. Judit is, aki egyébként hármas matekból, nagyon ügyes, szorobánon már játsza oldja meg a nehezebb feladatokat is. Melinda Szentendrén lakik, a szegedi nagypapája ajánlotta a programot, akinél a szüniidőt tölti. Nagyon megtetszett neki a szorobán, és az új játék közben, új barátokra is szerzett. Szilvia ősszel lesz ötödikes a Főfőrsori Általános Iskolában, ahol már két éve tanulja a szorobánt. Dicséretes matematikából, egy szorobánverseny nyolcadik helyezettje, s a szüniidőben is szívesen játszik a számoló táblával. Egyébként a Vakáció-Akció programjának lelkes résztvevője, volt már néptáncos, gyöngyfüzésen, a Fűvészkertben, a Vadasparkban és játékos angol nyelvű táborban is.

B. Zs.